

efter Sagkyndiges Mening omtrent gjøre det umuligt for Præsten at eksistere, da hans Hovedindtægt i flere af dette Stifts Menigheder fornemmeligt bestaar af Offer, men det er ogsaa et Punkt, som, hvis det viser sig at komme frem i det Omfang, der paastaas, altid senere vil kunne rettes. Den væsentligste Anke, jeg har imod Forslaget, er imidlertid det uundværdig vide Udtryk, som jeg synes, at det flere Steder har brugt for at naae et Resultat i de kirkelige Spørgsmaal, idet man har ved Siden af Udtrykket „Kirkelige Die-med“ paa Finantsloven om denne Konto forceret enkelte Steder brugt Udtryk om Statskassen, idet man dog ved andet Udtryk i § 11 har villet skjelne imellem almindelig Statskasse og denne Konto. Det er et Punkt, som forekommer mig ikke at være heldig redigeret, men det kan ikke forhindre mig fra at stemme for Indstillingen. Jeg har allerede i Betænkningen ifjor udtalt, at det for mig er aldeles klart, at dette Spørgsmaal om de kirkelige Indtægters rette Stilling til Stat og Kirke er uløst, det er i Virkeligheden endnu uløst baade til den ene og den anden Side. Enten alle Indtægterne indbrages i Statskassen eller de stilles i en Fond eller paa en Konto, saa vil det blive det Samme; hvis der nogenstunde kommer et Materiale frem til at løse dette Spørgsmaal, saa vil det stille sig som det, der ved en enkelt Lov faktisk for en Tid er afgjort, men som dog senere vil paa-virkes faare praktisk af den Besvarelse, hvortil man i det ofte omtalte Stridsspørgsmaal kommer. Jeg har tilladt mig at udvikle dette nærmere i den ifjor af Udvalget afgivne Betænkning. Lige vi f. Ex. Spørgsmaalet om Fæstefæstgisterne vare faste eller løse for 1792, saa er det nu faktisk afgjort engang ved en enkelt Lov paa den Tid, men Besvarelsen af dette saa stærkt omskridte Punkt vil dog stedse indvirke paa, hvorledes Fæstefæstgisterne Udvikling eller rettere Afvikling efter en mulig udtømmende Besvarelse af dette Punkt i Fremtiden vil blive. Derfor er jeg overbevist om, at, hvis der nogenstunde kommer Materiale frem til at løse det Spørgsmaal, der her foreligger, og det kan løses fuldstændig, saa vil det staa lige godt med sine Krav baade overfor

den 1ste, 2den og 3die af de her fremsatte Indstillinger. Jeg kunde vel have ønsket, at dette Spørgsmaal var blevet løst, førend man tog en endelig Bestemmelse i denne Sag, men Materialet dertil mangler i nogen overfluelig Form for Diebliffet. Man ser jo, at selve det nærværende Things dygtigste Jurister aabenbart ikke have haft Udgang til at se de Kilder, som ere de bestemmende, de have aldrig nogenstunde været samlede, der har ikke været nogen Anledning til at samle dem, saa at det ikke er let for Diebliffet at danne sig nogen Mening derom. Jeg skal herefter vende mig til nogle af de falske Udtalelser. Man har i disse angrebet Indstillingen Nr. 1 med, at det er en Forkertthed med denne Kornlønning. Det er man nu kommen fra, har man sagt; men, idet jeg vil give min Stemme for Forslaget, vil jeg nedlægge en Protest imod denne Betragtning, thi, hvorfor har der vist sig Vanfælselighed for ved Kornlønningerne? Fordi Staten havde kun rede Penge, men skulde svare Lønningerne i Korn. Herefter faar derimod Staten sine Afgifter dertil ogsaa i Korn, altsaa kommer denne Vanfælselighed ikke frem, som kun indtræder, naar man har sine Indtægter givne i Penge, og skal svare Lønningerne i Korn. Naar det med Indtægt og Afgifter i Penge til Normalarten gaar lige op, og der ikke bliver noget Overflud, som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) for udviklede, saa vil det ske, at, naar Kapitelstarten senere som i 1864 bliver 1 Rd. under den normale Kapitelstart, at Staten da med Lønninger i Penge efter Beregninger, som bleve anstillede ifjor, i saadant Maa vil komme til at give 400,000 Rd. udover det sædvanlige Beløb til Præsternes Lønning, der da ikke kunne bringes tilveie af de overtagne Indtægter formeddelt de lave Kornpriser, men maa bringes tilveie af andre Veie. Derfor tror jeg, at indtil Indtægten bliver omdannet til fast aarlig Pengeindtægt, staaer Staten sig særlig bedst ved at give i det samme Stof, som den modtager, nemlig Korn, og, naar det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) endvidere gjorde gjældende, at man manglede Tiendeafløsningen, saa skal jeg be-